

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยในหัวข้อเรื่อง "สถานภาพ ปัญหาอุปสรรค และความเป็นไปได้ของการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดสำหรับเด็กทางโทรทัศน์ของประเทศไทย" ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยคือ

1. ศึกษาถึงสถานภาพปัจจุบันของการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดสำหรับเด็กทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตรายการในประเทศไทย
2. ศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต และการเผยแพร่ภาพยนตร์การ์ตูนชุดสำหรับเด็กทางโทรทัศน์ในประเทศไทย
3. สืบหาอุปสรรคของการผลิตและเผยแพร่ภาพยนตร์การ์ตูนชุดสำหรับเด็กทางโทรทัศน์ในประเทศไทย
4. สืบหาความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องถึงความเป็นไปได้ของการผลิตและเผยแพร่รายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดสำหรับเด็กทางโทรทัศน์ในประเทศไทย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (Indept Interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ในองค์กร/บริษัทผู้ผลิตที่มีความเชี่ยวชาญ และมีความพร้อมในการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดสำหรับเด็กทางโทรทัศน์ของประเทศไทยมากที่สุด โดยพิจารณาจากปัจจัยการผลิตและปัจจัยทางด้านการตลาด ประสบการณ์และผลงานที่ผ่านมา และจากแหล่งข้อมูลประเภทเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งจากผู้ที่เกี่ยวข้องและมีประสบการณ์ในด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาพยนตร์การ์ตูนและรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์มาประกอบด้วย โดยในการจัดบันทึกเทปบันทึกเสียง และกล้องบันทึกภาพในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

1. ข้อมูลประเภทบุคคล

โดยทำการสัมภาษณ์และเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญของบริษัท กันตนา เอ็นิเมชั่น จำกัด และสัมภาษณ์บุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และเชี่ยวชาญทางด้าน การผลิตภาพยนตร์การ์ตูนที่อยู่ภายนอกบริษัท เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาประกอบการศึกษาวิจัย

2. ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต

โดยการที่ผู้วิจัยเข้าชมในแหล่งการผลิตภาพยนตร์การ์ตูนของบริษัท กันตนา เอ็นิเมชั่น จำกัด และบริษัท ไทยหวังฟิล์มโปรดักชั่น จำกัด พร้อมทั้งทำการสังเกต จดบันทึก และบันทึกภาพด้วยกล้องถ่ายภาพ เพื่อศึกษาถึงวิธีการทำงาน เครื่องมืออุปกรณ์ ตลอดจน สภาพและบรรยากาศของการผลิตภาพยนตร์การ์ตูน ซึ่งช่วยให้การศึกษามีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

3. ข้อมูลเอกสารสิ่งพิมพ์

โดยผู้วิจัยได้ทำสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาพยนตร์การ์ตูน เช่น บทภาพยนตร์การ์ตูน สคริปต์บอร์ด ภาพแทรก (Inbetweens) และ/หรืออื่น ๆ อีกด้วย เพื่อ เป็นข้อมูลประกอบในการศึกษา

ผลการศึกษาวิจัย

จากการศึกษาเรื่องสถานการณ์ ภาพยนตร์การ์ตูน และแนวโน้มของการผลิตรายการ ภาพยนตร์การ์ตูนชุดสำหรับเด็กทางโทรทัศน์ของประเทศไทยในปัจจุบัน สามารถสรุปผลของการศึกษาวิจัยได้ ดังนี้

1. สถานการณ์ของผู้ผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ในปัจจุบัน

ผู้ผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ในประเทศไทย มีสถานการณ์แตกต่างกัน สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 แบบ ตามลักษณะวัตถุประสงค์ของการผลิตดังนี้คือ แบบไม่

เป็นระบบธุรกิจ แบบกึ่งระบบธุรกิจ และแบบระบบธุรกิจอุตสาหกรรม โดยแต่ละแบบมีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกัน ดังนี้

1) ผู้ผลิตแบบไม่เป็นระบบธุรกิจ

ไม่มีวัตถุประสงค์ทางด้านธุรกิจโดยตรง ไม่มีระบบการบริหารจัดการการผลิตอย่างชัดเจน หน่วยผลิตมีขนาดเล็ก ขาดเงินทุนสนับสนุนอย่างเพียงพอ วัสดุอุปกรณ์ไม่เป็นไปตามมาตรฐานและมีไม่เพียงพอ และผลงานมีคุณภาพและปริมาณต่ำ

2) ผู้ผลิตแบบกึ่งระบบธุรกิจ

มีวัตถุประสงค์เพื่อส่าาระประโยชน์กึ่งธุรกิจ มีการจัดระบบการบริหารจัดการการผลิตและการตลาดแต่ไม่ชัดเจนนัก หน่วยผลิตมีขนาดเล็ก ขาดเงินทุนสนับสนุนอย่างเพียงพอ วัสดุอุปกรณ์ส่วนใหญ่เป็นไปตามมาตรฐานแต่มีไม่เพียงพอ ผลงานมีคุณภาพปานกลางถึงสูง แต่มีปริมาณต่ำ ต้นทุนการผลิตและราคาจำหน่ายสูง มีช่องทางจัดจำหน่ายน้อย ไม่มีการส่งเสริมการจำหน่ายอย่างเป็นระบบ

3) ผู้ผลิตแบบระบบธุรกิจอุตสาหกรรม

มีวัตถุประสงค์เพื่อธุรกิจโดยตรง มีการจัดระบบการบริหารจัดการการผลิตและการตลาดอย่างเป็นระบบ หน่วยผลิตมีขนาดเล็ก มีการลงทุนเป็นไปตามกลไกของธุรกิจ วัสดุอุปกรณ์เป็นไปตามมาตรฐาน แต่อุปกรณ์สำคัญมีปริมาณน้อย ผลงานมีคุณภาพค่อนข้างสูงถึงสูง มีปริมาณปานกลาง ราคาจำหน่ายค่อนข้างสูง ช่องทางการจัดจำหน่ายและการส่งเสริมการจำหน่ายมีระบบเป็นไปตามกลไกตลาด

ปัจจุบันประเทศไทยยังไม่มีผู้ผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ ที่ดำเนินธุรกิจอย่างเป็นระบบธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์อย่างจริงจัง มีเพียงโครงการการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ และภาพยนตร์การ์ตูนสำหรับฉายทางโรงภาพยนตร์ ที่อยู่ระหว่างการเตรียมการดำเนินการของบริษัท กันตนาแอนิเมชั่น จำกัด เท่านั้น

2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการเผยแพร่รายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตในประเทศไทย

จากการศึกษาสถานภาพ ปัจจัยทางด้านการผลิต และปัจจัยทางด้านการตลาด และการวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนของผู้ผลิตในประเทศไทย ทั้ง 3 แบบ พบว่าปัจจัยการผลิตและปัจจัยการตลาดมีความสัมพันธ์ และมีผลกระทบต่อนิ่งซึ่งกันและกันในทุกด้าน และมีปัจจัยสำคัญประกอบด้วย ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยด้านเงินลงทุน ปัจจัยด้านรายการ และปัจจัยด้านช่องทางจำหน่าย โดยมีปัจจัยเพิ่มเติมที่ผู้ผลิตคำนึงถึงประกอบด้วย คือ ปัจจัยเกี่ยวกับกำไรหรือผลตอบแทน

3. การสำรวจปัญหาและอุปสรรคในปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและการเผยแพร่รายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตในประเทศไทย

จากการศึกษาสถานภาพของบริษัทผู้ผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ในประเทศไทย และจากการวิเคราะห์และปัจจัยทางด้านการผลิตและการตลาดของบริษัทผู้ผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนในประเทศไทย พบว่ามีปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคในทุกปัจจัยและทุกด้าน โดยมีลักษณะสัมพันธ์และมีผลกระทบต่อนิ่งซึ่งกัน ปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคที่สำคัญอันดับแรกคือ การขาดการบริหารจัดการระบบการผลิตและการตลาดอย่างมีประสิทธิภาพ ปัญหาอุปสรรคอันดับรองลงมาคือ ปัญหาอุปสรรคในปัจจัยทางด้านการตลาด ได้แก่ ด้านรายการ และด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ซึ่งมีลักษณะสัมพันธ์และมีผลกระทบต่อนิ่งซึ่งกัน และปัญหาอุปสรรคในปัจจัยทางด้านการผลิต ได้แก่ ด้านเงินลงทุน และด้านบุคลากร ซึ่งมีลักษณะสัมพันธ์และมีผลกระทบต่อนิ่งซึ่งกัน

โดยปัจจัยทางการผลิตและปัจจัยทางการตลาดแต่ละด้าน มีลักษณะของปัญหาอุปสรรคดังนี้คือ

3.1 ปัญหาอุปสรรคทางด้านปัจจัยทางการผลิต

โดยปัญหาอุปสรรคทางด้านองค์ประกอบทางการผลิต ประกอบด้วยปัจจัย
ต่าง ๆ ดังนี้

3.1.1 ปัจจัยการผลิตด้านการบริหารจัดการ

คือ บริษัทผู้ผลิตของไทยในปัจจุบันยังไม่ได้มีการบริหารจัดการ
และดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์อย่างจริงจังและเหมาะสม

3.1.2 ปัจจัยการผลิตด้านบุคลากร

คือ ขาดแคลนบุคลากรในตำแหน่งหน้าที่ที่มีความสำคัญต่อระบบ
การผลิตภาพยนตร์การ์ตูน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแผนก Key Animator และ Inbetweens
Animator

3.1.3 ปัจจัยการผลิตด้านเงินทุน

คือ เงินทุนที่มีอยู่และสามารถระดมเงินทุนได้ แต่ยังไม่ได้นำ
มาใช้ในแนวทางที่เหมาะสม และเอื้อต่อการเติบโตของธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์การ์ตูน
ทางโทรทัศน์

3.1.4 ปัจจัยการผลิตด้านวัสดุอุปกรณ์

คือ วัสดุที่ใช้ในการผลิตหาได้ยากในประเทศ ต้องสั่งซื้อจาก
ต่างประเทศ และจำนวนอุปกรณ์คือ กล้องชุดถ่ายทำแอนิเมชันโดยเฉพาะยังมีจำนวนน้อย
ไม่เพียงพอต่อการรองรับปริมาณการผลิตเชิงอุตสาหกรรม

3.2 ปัญหาอุปสรรคทางด้านปัจจัยทางการตลาด

ปัญหาอุปสรรคทางด้านปัจจัยทางการตลาดของบริษัทผู้ผลิตไทยในปัจจุบัน
ที่สำคัญก็คือ ปัจจัยทางการตลาดด้านรายการหรือสินค้าที่ยังไม่ได้ผลิตออกมา เสร็จสมบูรณ์
อันเนื่องมาจากปัจจัยทางการผลิตด้านต่างๆของบริษัทผู้ผลิตไทยยังไม่พร้อมเพียงพอ

จากการที่ยังไม่มีรายการหรือสินค้าถูกผลิตออกมา ทำให้ผู้ผลิตเองอาจไม่มั่นใจต่อคุณภาพและปริมาณของสินค้าหรือรายการที่จะผลิต จึงไม่สามารถกำหนดราคาและวางแผนจัดช่องทางจำหน่าย ตลอดจนพัฒนารายการหรือสินค้าไปสู่ช่องทางจำหน่ายอื่น ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งไม่สามารถวางแผนและดำเนินกิจกรรมทางการตลาดเพื่อส่งเสริมการจัดจำหน่ายอื่นใดได้อย่างเหมาะสมอีกด้วย

ในขณะเดียวกัน จากการที่สถานการณ์และปัจจัยการผลิตของบริษัทผู้ผลิตไทยยังไม่พร้อมเพียงพอ และรายการหรือสินค้ายังไม่ถูกผลิตออกมาเสร็จสมบูรณ์ ด้านผู้จัดจำหน่ายหรือผู้ซื้อรายการทั้งในและต่างประเทศ อาจไม่มีความมั่นใจต่อคุณภาพและปริมาณของสินค้าหรือรายการมากเพียงพอที่จะตัดสินใจตกลงซื้อ หรือรับจัดจำหน่ายรายการหรือสินค้าก่อนล่วงหน้า

4. ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคของการผลิตและเผยแพร่รายการ ภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตในประเทศไทย

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันกับผลที่ได้จากการศึกษาของผู้วิจัย โดยพบว่าปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคมีปัจจัยทุกปัจจัยและทุกด้านอย่างมีความสัมพันธ์และผลกระทบต่อนื่องกัน โดยมีปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคสำคัญอันดับแรกคือ การขาดการบริหารจัดการระบบการผลิตและการตลาดอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพียงพอ ปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรครองลงมาคือ ปัญหาอุปสรรคในปัจจัยทางด้านการตลาด ได้แก่ ด้านรายการและด้านช่องทางจำหน่ายซึ่งมีลักษณะสัมพันธ์และมีผลกระทบต่อนื่องกัน และปัญหาอุปสรรคในปัจจัยทางด้านการตลาดได้แก่ ด้านเงินลงทุนและด้านบุคลากร ซึ่งมีลักษณะสัมพันธ์และมีผลกระทบต่อนื่องกัน

5. การสำรวจความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องถึงความเป็นไปได้ของการผลิตและเผยแพร่รายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ในประเทศไทย

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ที่มีประสบการณ์ด้านต่างๆ เกี่ยวข้องกับการผลิตภาพยนตร์การ์ตูน โดยการสำรวจได้สำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านความต้องการของสถานีโทรทัศน์หรือผู้ซื้ออื่นๆ ด้านความต้องการของผู้ชมกลุ่มเด็ก และด้านการสนับสนุนของรัฐบาล สถาบันหรือหน่วยงานอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน สามารถสรุปได้ดังนี้คือ

5.1 ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับด้านความต้องการของผู้ชมกลุ่มเด็ก

จากการสำรวจความคิดเห็นทั้งด้านบริษัทผู้ผลิต และด้านผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า ผู้ชมกลุ่มเด็กมีความสนใจและต้องการชมภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ โดยไม่จำกัดเชื้อชาติ สัญชาติ หรือประเทศของผู้ผลิต หากรายการดังกล่าวเป็นรายการที่น่าสนใจ มีรูปแบบ เนื้อหา และวิธีการนำเสนอที่สนุกสนาน ตรงตามความต้องการของคน

5.2* ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับด้านความต้องการของสถานีโทรทัศน์และผู้ซื้อรายการอื่นๆ

จากการสำรวจความคิดเห็นทั้งด้านบริษัทผู้ผลิตไทย และด้านผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า สถานีโทรทัศน์ บริษัทตัวแทนโฆษณา บริษัทผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ หน่วยงาน องค์กรของรัฐและเอกชน มีความสนใจและต้องการรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ที่ผลิตโดยบริษัทผู้ผลิตไทย หากรายการดังกล่าวมีคุณภาพ ปริมาณ และราคาที่เหมาะสม

5.3 ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับด้านการสนับสนุนช่วยเหลือจากรัฐบาล สถาบันการศึกษา องค์กร หรือหน่วยงานต่างๆ ทั้งของรัฐและเอกชน

จากการสำรวจความคิดเห็นทั้งทางด้านบริษัทผู้ผลิตไทย และด้านผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์

การดำเนินการโดยบริษัทเอกชน และดำเนินการผลิตแบบเป็นธุรกิจอุตสาหกรรม โดยรัฐบาล
 สถาบันการศึกษา องค์กร หรือหน่วยงานต่างๆ ทั้งของรัฐบาลและเอกชนเป็นผู้สนับสนุนให้
 ความช่วยเหลือตามบทบาทหน้าที่และความเหมาะสม

5.4 ความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องที่มีต่อความเป็นไปได้ในการผลิตและเผยแพร่
 รายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตในประเทศไทย

จากการสำรวจความคิดเห็นทั้งด้านบริษัทผู้ผลิตไทย และด้านผู้ที่เกี่ยวข้อง
 พบว่าส่วนใหญ่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์
 อย่างเป็นระบบธุรกิจอุตสาหกรรมในประเทศไทย มีแนวโน้มความเป็นไปได้น้อยมากที่ผู้ผลิต
 ไทยจะสามารถดำเนินการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ได้อย่างจริงจังต่อ
 เนื่องในปัจจุบันและช่วงอนาคตอันใกล้ เนื่องจากธุรกิจอุตสาหกรรมดังกล่าวต้องใช้การบริหาร
 จัดการระบบการผลิตและการตลาดเชื่อมโยงกับนานาชาติ รวมทั้งยังเป็นธุรกิจอุตสาหกรรม
 ที่ต้องใช้ระยะเวลายาวนานในการวางรากฐานธุรกิจให้มั่นคงคง เช่นบริษัทผู้ผลิตในประเทศ
 สหรัฐอเมริกาและประเทศญี่ปุ่น

ซึ่งสถานภาพของผู้ผลิตไทยและสภาพธุรกิจโทรทัศน์ของประเทศไทยใน
 ปัจจุบัน ยังไม่มีความพร้อมและเอื้อต่อการดำเนินการธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์การ์ตูนทาง
 โทรทัศน์ในประเทศไทยมากเพียงพอ

อภิปรายผลการวิจัย

ปัจจุบันผู้ผลิตไทยยังไม่ได้มีการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ออกมา
 อย่างจริงจัง ซึ่งการที่ผู้ผลิตไทยยังไม่สามารถผลิตตัวสินค้าหรือรายการภาพยนตร์การ์ตูน
 ออกมาได้สำเร็จสมบูรณ์ จึงเป็นข้อจำกัดประการหนึ่งของผู้วิจัยและการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ
 ไม่สามารถศึกษาวิจัยอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ได้ ทั้งทางด้านองค์ประกอบปัจจัยทางการผลิต
 (production) และองค์ประกอบปัจจัยทางการตลาด (marketing) ของผู้ผลิต ซึ่ง
 เปรียบเสมือนผู้ส่งสาร (source) ในกระบวนการสื่อสาร (communication process)

รวมการศึกษาข่าวสาร (message) คือ ตัวรายการภาพยนตร์การ์ตูนหรือตัวสินค้า (product) เองที่ยังไม่ได้รับการผลิตออกมา ด้านช่องทางการสื่อสาร (channel) คือ สถานีโทรทัศน์หรือโรงภาพยนตร์ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนด้านผู้รับสาร (receiver) คือ ผู้ชมกลุ่มเด็ก และการศึกษาด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ก็ไม่สามารถจะทำการศึกษาได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ก็เนื่องมาจากการที่ผู้ผลิตไทยยังไม่ได้ผลิตรายการออกมานั่นเอง

ดังนั้น การศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยจึงมุ่งประเด็นการศึกษาไปที่ปัญหาอุปสรรคของการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ ของผู้ผลิตไทยในองค์ประกอบปัจจัยทางการผลิต (production) และองค์ประกอบปัจจัยทางการตลาด (marketing) ตามระบบการผลิตแบบธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ เพื่อให้ทราบถึงประเด็นของปัญหาที่ปัจจุบันยังไม่ได้มีการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนออกมาเสร็จสมบูรณ์โดยผู้ผลิตไทย

การศึกษาวิจัยในเรื่องนี้และประเด็นดังกล่าว ยังไม่เคยปรากฏว่ามีผู้ศึกษามาก่อน การดำเนินการศึกษาวิจัยผู้วิจัยจึงต้องอาศัยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (Indepth Interview) ซึ่งข้อจำกัดประการที่สองของการศึกษาวิจัยครั้งนี้คือ แหล่งข้อมูลอาจมีจำนวนไม่มากนัก เนื่องจากจำนวนผู้ผลิตไทยที่อยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสมมีเพียงตัวอย่างเดียว และผู้ที่มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาพยนตร์การ์ตูนอย่างเข้าใจแท้จริงก็มีไม่มากนักในประเทศไทย รวมทั้งเอกสารและรายงานวิจัยจากต่างประเทศในประเด็นดังกล่าวก็พบเพียงเล็กน้อย ผู้วิจัยจึงยังขาดบรรทัดฐานเพื่อใช้ในการศึกษามากเพียงพอ ทำให้งานศึกษาวิจัยครั้งนี้อาจไม่ครบถ้วนสมบูรณ์มากเพียงพออย่างที่ควรจะเป็น

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้พบว่า ในปัจจุบันผู้ผลิตไทยยังไม่มีสถานภาพเป็นผู้ผลิตที่ดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์อย่างแท้จริง โดยประสบปัญหาอุปสรรคในองค์ประกอบปัจจัยทางการผลิต (production) ในทุกปัจจัย เชื่อมโยงเป็นลูกโซ่ ทำให้ไม่สามารถผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนหรือสินค้า (product) ออกมาได้เสร็จสมบูรณ์ ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมทางการตลาด (marketing) ใดๆ ได้เลย เมื่อไม่สามารถดำเนินกิจกรรมทางการตลาดได้ ก็ไม่สามารถจะพัฒนาหรือขยายองค์ประกอบทาง

การผลิตได้ในทุกปัจจัยการผลิต ดังนั้นจะเห็นได้ว่าทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงเป็นลูกโซ่กัน

และในขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์ของผู้ผลิตไทยและสภาพธุรกิจโทรทัศน์ของไทยในปัจจุบัน ผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการผลิตภาพยนตร์การ์ตูนส่วนใหญ่ต่างไม่มีความเชื่อมั่น และมีความคิดเห็นไปในแนวทางเดียวกันว่า มีความเป็นไปได้น้อยมากที่ผู้ผลิตไทยจะสามารถดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ในประเทศไทยได้อย่างจริงจังต่อเนื่อง เนื่องจากปัจจุบันธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ได้กลายเป็นธุรกิจอุตสาหกรรมข้ามชาติที่ผู้ผลิตรายใหญ่ ทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศญี่ปุ่น ได้ขยายฐานการผลิตออกไปตั้งในประเทศที่มีค่าจ้างแรงงานถูกกว่าอย่างประเทศในเอเชียหลายประเทศ รวมทั้งประเทศไทยด้วย นอกจากนี้แล้วธรรมชาติของธุรกิจนี้ยังเป็นธุรกิจต้องอาศัยองค์ประกอบปัจจัยการผลิตจำนวนมาก และต้องอาศัยระยะเวลาในการวางรากฐานธุรกิจให้มั่นคง ซึ่งในปัจจุบันรายการภาพยนตร์การ์ตูนหรือสินค้า (product) จากผู้ผลิตรายใหญ่ได้ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายไปทั่วโลก จึงยากที่ผู้ผลิตไทยจะสามารถนำสินค้าหรือการ์ตูนไทยไปออกแข่งขันกับตลาดโลก หรือแบ่งส่วนทางการตลาด (segmentation) ได้อย่างมีสัดส่วนที่เหมาะสมกับการดำเนินธุรกิจให้คงอยู่ได้

แม้ว่าความคิดเห็นที่มีต่อแนวโน้มความเป็นไปได้ทางการตลาดของผู้ผลิตไทยในปัจจุบัน จะเป็นเพียงความคิดเห็นเท่านั้น แต่ก็ก็เป็นความคิดเห็นที่มองผ่านตัวสินค้า (product) หรือรายการภาพยนตร์การ์ตูนที่ผู้ผลิตไทยยังไม่สามารถผลิตออกมาได้อย่างเสร็จสมบูรณ์นั่นเอง

จากปัญหาอุปสรรคในองค์ประกอบทางการผลิต (production) ที่ทำให้ผู้ผลิตไทยยังไม่สามารถผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูน (product) ออกมาเสร็จสมบูรณ์ได้ในปัจจุบัน ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า จากสถานการณ์ของผู้ผลิตไทยในปัจจุบัน ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญอย่างยิ่งคือ การขาดการบริหารจัดการระบบการผลิตและการตลาดอย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอ กล่าวคือ บริษัทผู้ผลิตรายการฯ ในประเทศไทยยังไม่ได้เป็นผู้นำดำเนินธุรกิจและจัด

ระบบการบริหารจัดการการผลิตตามระบบธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์อย่างแท้จริง คือ มีแนวคิด นโยบาย และโครงการ แต่ยังไม่ได้มีการวางแผนการบริหารจัดการระบบการผลิตและการตลาดอย่างเหมาะสม โดยผู้ผลิตควรมีการวางแผนด้านการผลิตและด้านการตลาดที่เหมาะสม โดยมีการศึกษาวิจัยทางการตลาดเพื่อกำหนดโครงการและแผนงาน และดำเนินการโดยใช้ทรัพยากรหรือปัจจัยทางด้านการผลิต ได้แก่ บุคลากร เงินทุน วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนปัจจัยทางด้านการตลาด ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพเหมาะสม โดยเริ่มจากธุรกิจหรือโครงการขนาดเล็กก่อน

ผู้ผลิตควรจัดสรรเงินทุนอย่างเหมาะสมเพียงพอต่อการว่าจ้างบุคลากรที่มีความรู้ทักษะ และประสบการณ์ ในอัตราที่เหมาะสม และมีจำนวนบุคลากรมากเพียงพอ จัดแบ่งหน่วยผลิตออกเป็นฝ่ายผลิตรายการและฝ่ายพัฒนาผลิตภัณฑ์ หน่วยผลิตควรเป็นหน่วยผลิตขนาดเล็ก ขนาด 10-25 คน และควรมีหน่วยผลิตมากกว่า 3 หน่วยขึ้นไป การวางแผนการผลิตรายการควรกระทำควบคู่ไปกับการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์และสินค้าที่เกี่ยวข้อง (merchandise) เพื่อเตรียมการด้านช่องทางการจัดจำหน่ายและส่งเสริมการจำหน่าย

การออกแบบตัวการ์ตูนและรายการ ควรคำนึงถึงความเหมาะสมต่อการพัฒนาสินค้า ผลิตรายการโดยคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณที่เหมาะสม และตระหนักอยู่เสมอว่ารายการที่ผลิตขึ้นนั้นเป็นเพียงการลงทุนผลิตภาพยนตร์การ์ตูนโฆษณาสินค้าอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจำเป็นต้องโฆษณาอย่างต่อเนื่องเท่านั้น แนวคิดดังกล่าวนี้เป็นแนวคิดที่ช่วยให้ผู้ผลิตรายการในประเทศไทยสามารถตัดสินใจในการลงทุนได้ง่ายขึ้น

สำหรับการขาดแคลนบุคลากรทางด้านการผลิตในตำแหน่งหน้าที่สำคัญ คือ ในแผนกวาด ผู้ผลิตไทยอาจจะสามารถแก้ไขปัญหาคาดแคลนบุคลากรดังกล่าวได้ โดยวิธีการร่วมมือกับสถาบันการศึกษาในการสร้างบุคลากร เช่น สถาบันการศึกษาของเอกชน และรัฐบาลที่มีการเรียนการสอนด้านศิลปกรรม นิเทศศิลป์ หรือพาณิชย์ศิลป์ หรือประยุกต์ศิลป์ ในระดับ ปวช. หรือ ปวส. หรือสถาบันการศึกษาในกลุ่มการศึกษานอกโรงเรียนที่มีพื้นฐานใกล้เคียงกันทั้งในส่วนกรุงเทพและปริมณฑล และจากต่างจังหวัด ที่มีอยู่อย่างมากมาย แต่ยังไม่ได้มีการเรียนการสอนด้านนี้อย่างแพร่หลาย

โดยผู้ผลิตไทยอาจเปิดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตรการผลิตภาพยนตร์การ์ตูนตามระบบที่เป็นมาตรฐานอาชีพให้แก่ครู อาจารย์ หรือผู้สอนในสถาบันต่างดั่งกล่าว ยกตัวอย่างเช่น บริษัท กันตนากรุ๊ป จำกัด ได้มีการเปิดสถาบันฝึกปฏิบัติการโทรทัศน์เค-แพท อาจจัดให้มีการฝึกอบรมในหลักสูตรดังกล่าว เพื่อให้ครู อาจารย์ หรือผู้สอน ได้นำไปใช้ในการเรียนการสอนและฝึกปฏิบัติแก่ผู้เรียน ซึ่งการกระจายความรู้ เทคนิควิธีการ ตามระบบที่บริษัทปฏิบัติอยู่ไปสู่สถาบันการศึกษาอย่างกว้างขวาง ก็จะมีบุคลากรที่มีความรู้พื้นฐานที่ดีง่ายต่อการจัดเข้าระบบและพัฒนาจำนวนมาก แม้จะใช้ระยะเวลามาก แต่ก็ถือได้ว่าเป็นการลงทุนการสร้างบุคลากรที่ต่ำกว่าการที่บริษัทจะสร้างบุคลากรที่ต่ำกว่าการที่บริษัทจะสร้างบุคลากรเอง โดยการจ้างประจำอย่างมาก

หากผู้ผลิตไทยได้มีการร่วมมือกับสถาบันการศึกษา กระจายความรู้ เทคนิควิธีการไปสู่ผู้เรียนอย่างกว้างขวาง มีหลักสูตรการเรียนการสอนและฝึกปฏิบัติในระดับ ปวช. และ ปวส. อย่างจริงจังต่อเนื่อง ประเทศไทยจะมีบุคลากรที่มีความรู้พื้นฐานที่ดีในแผนกวาดแอนิเมชัน (Animator) จำนวนนับร้อยคนในแต่ละปี และผู้วิจัยเชื่อว่าร้อยละ 50 หรือมากกว่าจะเข้ารับการศึกษาเข้าระบบและพัฒนาไปสู่การเป็นนักวาดการ์ตูน (Animator) ที่มีความเชี่ยวชาญในระดับ Key Animator และ Director ได้ไม่ยากนัก และจะมีบุคลากรนักวาดการ์ตูนจำนวนมากเพียงพอรองรับธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตไทยโดยตรงได้ในระยะเวลาอันสั้นอีกด้วย

และเมื่อถึงเวลานั้นหากผู้ผลิตไทยริเริ่มดำเนินธุรกิจอุตสาหกรรมภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์อย่างเป็นระบบจริงจัง ภายใต้การบริหารจัดการด้านการผลิตและการตลาดที่เหมาะสม คำนึงถึงผลประโยชน์ทางธุรกิจแต่พอสมควร ผู้วิจัยเชื่อว่าประเทศไทยจะมีรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ที่ดีมีประโยชน์เหมาะสมกับเด็กในสังคมไทยได้เช่นกัน

ซึ่งรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ เป็นรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กประเภทหนึ่งซึ่งได้รับความนิยมจากผู้ชมกลุ่มเด็กมากกว่ารายการโทรทัศน์สำหรับเด็กประเภทอื่น ๆ และได้เคยมีการวิจัยหลายครั้ง พบว่ารายการภาพยนตร์การ์ตูนเป็นสื่อเพื่อการศึกษา การ

ถ่ายทอดและปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยมและวัฒนธรรมแก่เด็กได้อย่างดีเยี่ยม และเมื่อพิจารณาถึงบทบาทและอิทธิพลของรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ ในฐานะของสื่อมวลชนอย่างหนึ่ง จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการผลิตภาพยนตร์การ์ตูนในด้านต่างๆ แทบทุกท่านต่างมีความคิดเห็นสอดคล้องตรงกันว่า หากผู้ผลิตไทยสามารถจะผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนได้เอง ย่อมเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับเด็กในสังคมไทยมากกว่าการนำรายการภาพยนตร์การ์ตูนเข้ามาจากต่างประเทศ และถือเป็นเรื่องภาคภูมิใจของผู้ผลิตไทยด้วยอีกประการหนึ่ง

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาประเด็นปัญหาอุปสรรคของผู้ผลิต ซึ่งเปรียบเหมือนผู้ส่งสาร (source) ในกระบวนการสื่อสาร (communication process) ซึ่งสถานการณ์ในปัจจุบันของผู้ผลิตมีการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งยังมีข้อจำกัดอีกบางประการ เนื่องจากข้อมูลบางประการอาจเป็นความลับทางธุรกิจ และข้อมูลบางส่วนมีการกล่าวหาตึงไปถึงบุคคลที่สาม อาจจะทำให้เกิดปัญหาข้อขัดแย้งกันขึ้น ผู้วิจัยจึงพยายามหลีกเลี่ยงประเด็นที่อาจส่งผลกระทบต่อผู้ผลิตและผู้เกี่ยวข้องที่เกี่ยวข้อง แต่ยังคงประเด็นสำคัญของปัญหาไว้มากที่สุดเท่าที่จะสามารถกระทำได้นอกจากนี้การศึกษาวิจัยในเรื่องนี้และประเด็นดังกล่าวยังไม่พบว่ามีเคยมีการวิจัยไว้เลย รวมทั้งผู้ที่มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตภาพยนตร์การ์ตูนที่มีความรู้และประสบการณ์อย่างแท้จริงในประเทศไทยยังมีน้อยอยู่มาก จึงมีความยากลำบาก และอาจทำให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้ไม่อาจทำได้โดยสมบูรณ์ครบถ้วนอย่างที่ควรจะเป็น

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะต่อผู้ผลิตไทยดังนี้คือ

1. จากปัญหาการขาดแคลนบุคลากรในแขนงวาด ผู้ผลิตควรร่วมมือกับสถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

ทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และในต่างจังหวัดที่มีการเรียนการสอนในวิชาทาง ศิลปกรรม หรือประยุกต์ศิลป์ หรือพาณิชย์ศิลป์ ในการผลิตบุคลากรในแขนงวาด (Animator) โดยการจัดฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการแก่ครูผู้สอนในหลักสูตรการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูน ตามระบบอุตสาหกรรมที่ได้มาตรฐาน เพื่อครูผู้สอนจะได้นำไปจัดการเรียนการสอนและฝึก ปฏิบัติให้แก่ผู้เรียนให้มีพื้นฐานที่ดีและถูกต้องเหมาะสมต่อไป ซึ่งจะเป็นการสร้างบุคลากร จำนวนมากในระยะเวลาไม่นานนัก และลงทุนที่ไม่สูงจนเกินไป

2. ผู้ผลิตไทยควรจัดให้มีการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับ ระบบการผลิตเทคนิคกลไกแอนิเมชัน (Animation Mechanical) ของบริษัทให้แก่ บุคลากรที่มีความสามารถทางกรวาดโดยทั่วไปที่สนใจงานการผลิตภาพยนตร์การ์ตูน เพื่อ คัดเลือกผู้ที่มีความสามารถเหมาะสม และสนใจที่จะรับงานในลักษณะรับอิสระเป็นงานเสริม (Freelance) และผู้ผลิตควรจัดระบบการว่าจ้างงานแบบ (Freelance) ให้มีประสิทธิภาพ ตามสภาพที่เหมาะสม จะช่วยลดปัญหาการบริหารจัดการ การลงทุน และด้านบุคลากร ได้ อย่างมาก

3. ผู้ผลิตไทยควรมีการกระจายหน่วยผลิต (unit) ออกไปต่างจังหวัด โดย อาจร่วมมือกับสถาบันการศึกษาหรือเอกชนผู้สนใจ จัดตั้งหน่วยผลิต (unit) ขนาดเล็ก ขนาด 5-10 คน หรือในแขนงวาด (Inbetweens Animation) และแผนกระบายสี โดยบริษัทผู้ผลิตเป็นศูนย์กลางถ่ายทอดความรู้เทคนิควิธีการ ประสานงานระบบการผลิต และสนับสนุนด้านวัสดุอุปกรณ์แก่หน่วยผลิตต่างๆ โดยหน่วยผลิตขนาดเล็กดังกล่าวจะดำเนินการได้ด้วยตนเอง ผู้ผลิตศูนย์กลางเป็นเพียงผู้จัดระบบแรกเริ่ม และประสานงานให้มี ประสิทธิภาพจะสามารถช่วยให้ลดภาระด้านการบริหารจัดการ การลงทุน และปัญหาด้าน บุคลากรได้อย่างมาก

4. ผู้ผลิตควรเริ่มโครงการการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ ขนาดสั้นประมาณ 5-10 นาทีก่อน โดยจัดทำเป็นรายการหรือภาพยนตร์เสนอทางโทรทัศน์ 1 เดือนต่อครั้ง โดยจัดวันและช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อเป็นการกระตุ้นความสนใจของผู้ชม

กลุ่มเป้าหมาย กลุ่มผู้สนใจสนับสนุนรายการ (sponsor) กลุ่มผู้สนใจร่วมลงทุน ตลอดจนสังคมโดยรวม ให้มีทีมงาน แนวความคิด และกิจกรรมของบริษัท และสามารถใช้จ่ายรายการดังกล่าวเป็นสื่อโฆษณาและประชาสัมพันธ์สินค้าหรือธุรกิจที่เกี่ยวข้องของบริษัทไปในตัวด้วย

5. ผู้ผลิตควรจัดถ่ายวางแผนและพัฒนาผลิตภัณฑ์ (merchandise) ไปพร้อมกับการเตรียมการผลิตรายการ เพื่อจะสามารถสร้างช่องทางการจัดจำหน่ายได้หลากหลาย และเป็นรายได้สนับสนุนการผลิตรายการได้อีกส่วนหนึ่ง

6. ในระยะเริ่มแรกผู้ผลิตควรวีคตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ ใกล้เคียงเป็นหลัก ใช้กลยุทธ์ segmentation ให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายหลัก และอาจใช้วิธีการแลกเปลี่ยนรายการกับต่างประเทศ เพื่อร่วมขยายและกระจายรายการไปสู่ต่างประเทศ

7. การขยายตลาดต่างประเทศ ผู้ผลิตอาจส่งรายการเข้าร่วมในเทศกาลการแสดงผลหรือรายการในระดับสากล ขยายตลาดผ่านตัวแทนจำหน่ายที่มีชื่อเสียง และระบบจัดจำหน่ายที่ครอบคลุมกว้างขวาง

และผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ของประเทศไทยด้านต่างๆ ดังนี้คือ

1. ควรมีการศึกษาวิจัยในเชิงทัศนคติ และความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการผลิตและเผยแพร่รายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ โดยผู้ผลิตไทยของผู้ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการสื่อสาร เช่น ด้านช่องทางการสื่อสาร (channel) คือ สถานีโทรทัศน์ ผู้อุปถัมภ์รายการ บริษัทผู้ซื้อและจัดจำหน่ายรายการ และบริษัทผู้ผลิตรายการเด็กทางโทรทัศน์ ตลอดจนหน่วยงานองค์กรและสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องทั้งของรัฐและเอกชน

2. ควรมีการศึกษาวิจัยด้านความต้องการของผู้รับสาร (receiver) คือ ผู้ชมกลุ่มเด็กในช่วงวัยต่างๆ และกลุ่มผู้ใหญ่ผู้ปกครองที่มีต่อรูปแบบ เนื้อหา และวิธีนำเสนอรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตไทย

3. ความมีการศึกษาวิจัยด้านสาร (message) เชิงทดลองการผลิตรายการ ภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์เกี่ยวกับรูปแบบ เนื้อหา และวิธีการนำเสนอที่เหมาะสมกับ เด็กในสังคมไทย รวมทั้งศึกษาด้านเทคนิคกลวิธีแอนิเมชัน ต้นทุน และระยะเวลาในการผลิต เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนทาง โทรทัศน์แก่หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องต่อไป

4. ความมีการศึกษาวิจัยด้านสาร (message) ของรายการภาพยนตร์การ์ตูน ทางโทรทัศน์จากต่างประเทศ วิเคราะห์ประเมินด้านความเหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรม ไทย

5. ความมีการศึกษาวิจัยด้านผู้รับสาร (receiver) ในผู้ชมกลุ่มเด็กในวัยต่างๆ เกี่ยวกับความเข้าใจในสาร (message) ที่ปรากฏในรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ จากต่างประเทศ

6. ความมีการศึกษาวิจัยด้านความต้องการของครูผู้เขียนที่มีรูปแบบ เนื้อหา และ วิธีนำเสนอสำหรับนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย